



Universitätsbibliothek Paderborn

**TRACTATVS|| DE CON-||FESSIONIBVS MA=||LEFICORVM ET
SAGA-||RVM SECVNDÒ RECOGNI||tus, & auctior redditus.||
An, & quanta fides ijs adhibenda sit?||**

Binsfeld, Peter

Avgvstae Trevirorvm

VD16 B 5530

17. Præludium. Sicut vnicuiq[ue] homini ab ortu natiuitatis suæ, ad tutelam & custodiam, deputatus est bonus Angelus, secundum sacras literas, & sanctorum Patrum doctrinam: Ita etiam ad exercitium ac ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-41113

gerere nolebat. Sic etiam sæpè si in aliquo offendant per alias maleficas eas cædit, vt supra exemplis declaratum est.

17. Præludium. *Sicut unicuiq³ homini ab ortu natiuitatis sue, ad tutelam & custodiam, deputatus est bonus Angelus, secundum sacras literas, & sanctorum Patrum doctrinam: Ita etiam ad exercitium ac tentationem malus spiritus destinatus cuilibet, vt Doctores sentiunt.*

ANGELORVM custodiam calumniatur Calvinus in institutionib. sect. 7. cap. 14. & in cap. 18. Matth. & alibi, quem sequuntur eiusdem farinae homines: sed Catholica Ecclesia Angelorum tutelam firmiter amplectitur. Nunc probatur prima præludij pars. Psal. 90. Angelis suis mandauit de te. & Psal. 33. Immittet Angelus Domini in circuitu timentium eum, & eripiet eos. Genes. 48. Iacob dicit: Angelus, qui pascit me, & liberauit me à iuventute mea. Eccles. 5. Ne dicas coram angelo, non est prouidentia, ne fortè iratus contra sermone tuos, dissipet cuncta opera manuum tuarum. Vbi S. Hieron. Non enim in ventum dicta transeunt, sed à præsentis angelo, qui unicuique adhæret comes, statim perferuntur ad Dominum. Matth. 18. Videte ne condemnatis

vnum

vnum ex his pusillis, dico enim vobis, quia angeli eorum in caelis semper, vident faciem patris mei. Actor. 12. Puella Rhode, cum nunciaret Petrum stare ante ianuam, astantes dixerunt: Angelus eius est. Consentiant Doctores & Theologi S. Hieronym. in d. cap. Matth. Magna, inquit, est dignitas animarum, vt vnaquæq; habeat ab ortu natiuitatis in custodiam sui Angelum delegatum. August. in Soliloq. cap. 27. Chryf. hom. 60. in Matth. & hom. 3. in Epist. ad Thessalonicens. Basil. lib. 3. contra Eunomium, his verbis: Quod singulis hominibus adsit Angelus, vt Pædagogus quidam & Pastor ad vitam dirigendam, nemo contradixerit, qui verborum Domini recordatur. Angeli eorum in caelis semper vident faciem Patris, &c. Inde Psalmista dicit. Castrametatur Angelus Domini in circuitu timentium eum. Et, Angelus, qui me eruit de iuuentute mea, & quæcunq; talia: Hæc Basil. Origen. hom. 5. in Numer. & hom. 35. in Lucam. Gregor. Nyss. in lib. de vita Moyfis. Bernard. serm. 11. super Psalm. Qui habitat: in verba vers. Angelis suis mandauit de te. Hilarius, Theophyl. OEcumenius, & alij communiter in cap. Matth. 18. Cassianus in collat. 8. cap. 17. S. Thom. 1. part. q. 113. S. Bonaventura cum Magistro Sententiar. & omnibus DD. in 2. d. 11. Custodiæ angelicæ plures sunt effectus, qui à Doctoribus ex sacris literis colliguntur. Tres autem generales assignari

assignari possunt: defensio contra aduersarij violentiam, ne opprimat: Eruditio & directio contra eius astutiam in decipiendo & seducendo: Exhortatio & inductio ad bonum, ne blanditijs moueat voluntatem ad consentiendum. Sunt autem multi particulares, de quibus auctoritates Scripturæ legendæ Concionatoribus apud S. Bonauenturam, Albertum & Gabriel. in d. dist. ii. & latissimè apud Franciscum Feuardentium in appendice ad libros Alphon. Castrenf. de hæresibus lib. i. in verb. Angeli. hæres. 3. Si quis dicat. Cùm Angeli boni etiam virtute naturali præditi sint, & dono gratiæ adiuuentur, quomodo non vincunt Dæmones, & prohibent ne homines tentatione superent. Respondetur, hoc non provenire ex defectu angelicæ custodiæ, sed ex nostra voluntate libera, quæ non acquiescit consilijs & suggestionibus angelicis. Angelorum custodia & directio non cogit hominem ad bonum, voluntati vim inferendo, sed excitando & persuadendo mouet pro natura voluntatis liberæ. Contingit etiam aliquando ex ordinæ diuinæ iustitiæ & prouidentitiæ, quæ modum & ordinem Angelorum custodiæ præscribit propter demerita custoditi.

Quantum ad secundam partem præludij: quod etiam quisq; homo habeat Dæmonem exercentem designatum, tradunt S. Gregor.
loc.

loc. cit. apud Magistrum in 2. d. II. Chrysof. *non stat.*
 siue auctor operis imperfecti, hom. 40. in
 Matth. Lactantius lib. 2. de origine erroris ca.
 15. Cassian. loc. citat. Magist. & DD. in d. d. pro-
 bat Cassian. Si, inquit, consideremus illum,
 qui B. Iob expetit, apertissimè instruemur il-
 lum fuisse, qui semper insidiatus ei, nunquam
 eum ad peccatum potuerit incitare: & idcirco
 potestatem à Domino poposcisse: velut qui
 non virtute illius, sed Domini defensione,
 qui illum semper protexerit, vinceretur. De
 Iuda quoq; dicitur, & diabolus stetit à dextris *Psalm. 108.*
 eius. Ad hanc doctrinam Platonici accedunt.
 Apuleius multa scripsit de Dæmone Socratis.
 Aegyptiorum doctrina traditum est, ab Dæ-
 monum præside Deo, pro ratione propo-
 sitæ vitæ, Dæmonem assignari, non ab astro,
 aut Planeta: quod sensisse Porphyrius putatur
 vt auctor est Iamblicus. Philosophorum va-
 rias sententias de Dæmonibus cuiq; assignatis
 refert Cælius Rhodiginus, lectionum anti-
 quarum lib. 1. cap. 31. Hinc illud pulchrum a-
 pud Plutarchum, in lib. de Romanorum for-
 tuna exemplum. Cum Marcus Antonius &
 Augustus, singulari amicitia & beneuolentia
 iuncti, habito otio, sæpè lusibus inter se diuer-
 sis transmittere soliti essent, & M. Antonius
 semper victus abiret: Quidam apud eum di-
 uinandi peritia clarus, audacter ita admonere
 cepit. O Anthoni, quidnam tibi cum adolef-
 cente

cente isto? Refuge ipsum, & vita. Tu quidem illustrior es, natu item grandior, sed plurium quoq; imperator, bella multa exantlasti, peritia rerum præstantiores. At nescio, quo pacto huius ipsius Dæmonem Dæmon reformidet tuus. Quin tua quidem fortuna ampla est ex se, sed fortunæ adolescentis subblanditur. Quod ni abieris procul, ad illum defecturum apparet. *Dubium esse potest: An mutato loco, mutetur & Dæmon?* Quidam enim absurdum arbitrantur, eodem referente Cœlio, lib. d. cap. 32. quod Dæmon vnus ita in mancipium venerit, vt ne latum quidem vnguem à nobis discedat, quantumuis longinqua terrarum spacia abierimus: Qui etiam in ea sunt opinione, ex eadem radice, quod homo in vno loco sit fortunatior, quàm in alio. Quia cùm in qualibet Dæmonum decuria, plura sint dignitatis & virtutum discernicula, variatis locis variij sunt rerum euentus. Sic fœlicior & fortunatior erit in loco, qui potentiorum Dæmonem adeptus fuerit, infœlicior, qui inferiorem & debiliorem, vt exemplo à Plutarcho relato ostenditur. His annotatis vt propositum prosequamur: bonus Angelus, & spiritus malus circa hominis actus in custodia & exercitio sibi aduersantur. Cōtrariorum enim principiorum & formarum contrarij sunt effectus & operationes. Angelus custos & tutelarum rectè agentibus adest, salutaria consilia suggerit, ad bonum incitat,

incitat, ne in peccatum cadat, aut si ceciderit, statim resurgat, sollicitat. Dæmon susurrando semper ad peccatum instigat, mala consilia proponit, ad malū instruit, teporem & soporem immittit, mentē excæcat, vt homo in peccatis sordescat, laborat, omnia media fallacia adhibet, donec manibus pedibusque ligatum miserum hominem teneat, & pro sua peruersa voluntate regat. Bonus Angelus dux & auctor homini existit, vt Dei noua creatura in Baptismo fiat, Deo in perpetuū, vt iustum est, suam seruitutem & cultum impendat, & addicat: Diabolo & pompæ eius abrenunciet. Dæmō proprius in hoc detestabili maleficij opere instigator est, vt homo in primis professione in Baptismo factæ abrenūciet, Deo, B. Virgini, & omnibus sanctis valedicat, sibi suam operam addicat, obedientiam præstet. Et sicut *Judith. 19.* Judith clarissima herois, angelum itineris sui & castitatis directorem inter prophanorum barbaras atq; impuras manus propugnatorē habuit: sic dæmoni cura est, vt hominem ad impurissimā libidinē inducat. Deinde quemadmodū Angelus Abacuc Prophetam in Babylonē tulit, vt prædium Danieli in lacu leonum traderet, & iterum in Iudæam expedito negotio cōfestim reportauit, & in locum suum restituit: Ita dæmon suum maleficum ad conuentū defert, & peracta tragediā magica, reportat ad locum in quo suscepit. Imò etiā sicut Angelus B. Petrum,

Petrum,

Act. 12.

Petrum, percusso latere eius excitauit è somno: Ita Dæmon malefici etiam suum clientem è somno excitat, vt multorum confessionibus didicimus, vt congregationem & cursum adeat, quando præscripto tempore conueniendum. Vbi & hoc occurrit notandum. Sicut

Daniel. 14.

Abacuc, qui nec Babylonem viderat & lacum nesciebat, vt Scriptura attestatur, à bono angelo ad locum longè situm & ignotum deferrebat. Ita malefici à suis Martinetis, aut Martinellis vt aliqui vocant, nostri autem vt plurimum Amasios appellant, aliquando deducuntur ad loca ignota, & multum remota, cum tamen putent, quod sint profecturi ad conuentum vicinum. Martinetus enim non eorum voluntati obsequitur, sed suæ nequitiae, aut sui præsidis imperio studet satisfacere. In conuentibus enim non rarò vnus superior Dæmon toti multitudini præsidet, cuius præscripto omnia diriguntur: Sicut etiam in Polytica Republica, multi sunt ministri, consiliarij, rectores & executores, quibus vnus supremus præsidet, & cuncta moderatur & dirigit: Atq; hoc etiam satis conuenit eis, quæ sacrè literè de bonorum angelorum custodia & præsentia tradunt. Daniel meminit Angeli Græcorum, Persarum, & Michaëlis patroni filiorum Israël: Moyse angeli castrorum, Iohannes in Apocalypsi, Angeli Ephesi, & Smyrnæ. &c. Sicut ergò vni prouinciæ, exercitui,
aut

aut Ecclesiæ præest vnus Angelus bonus, licet
singuli suos habeant tutelares: Sic etiam vnus
Dæmon præsidet alicui congregationi malefi-
corum & Martinetorum. Hinc qui de naturis,
differentijs, officijs & præsentia Dæmonum
scribunt, tradunt Dæmonem nomine Bathyn
ducem magnum & fortem cursu velocissimo
homines transferre de regione in regionem,
cui subsunt triginta legiones. Idem opus tri-
buunt alteri Principi, cui nomen Gaap, vel
Tap, cuius imperio etiam multæ legiones in
obsequio sunt. Sed Dæmonum nomina & di-
stincta officia, & numerum subiectorum ne-
mo scire potest, nisi ab ipsis didicerit, secundū
doctrinam Augustini, li. 21. de Ciuit. Dei, cap.
6. Neq; enim, inquit, potuit, nisi primū ipsis
docentibus, disci, quid quisq; eorum appetat,
quid exhorreat, quo inuiteretur numine, vel
cogatur.

Hæc de Præludijs. Nunc prior quæ-
stionis pars per Conclusiones resol-
uitur.

I. Conclusio. *Malefici, Magi, di-* Magi, Ma-
uinatores, vel quicumque alij, pactum cum lefici, nulla
Demonibus habentes, nullaverapossunt fa- vera fecerit
cere miracula. miracula,
sed tantum
mirabilia

N

PRO-